SPRAWOZDANIE
DYREKCYI
MUZEUM NARODOWEGO W KRAKOWIE
ZA ROK 1906.

W KRAKOWIE
W DRUKARNI „CZASU", POD ZARZĄDEM ALEKSANDRA ŚWIERZYŃSKIEGO
1907.

SPRAWOZDANIE
DYREKCYI
MUZEUM NARODOWEGO W KRAKOWIE

ZA ROK 1906.

W KRAKOWIE
W DRUKARNI „CZASU“, POD ZARZĄDEM ALEKSANDRA ŚWIERZYŃSKIEGO
1907.

NAKŁADEM MUZEUM NARODOWEGO.

Rok 1906 zaznaczył się w dziejach Muzeum Narodowego dwoma cennymi nabytkami całych kollekcyi. Dostały się do Muzeum tytułem darowizny zbiory p. Adama Wolańskiego, składające się przedewszystkiem ze znanej biblioteki rudeckiej, mieszczącej tyle cennych starych i rzadkich druków. Biblioteka ta zebrana umiejętnie i skatalogowana szczegółowo przez ofiarodawcę, zasiliła znakomicie księgozbiór Muzeum Narodowego z daru E. hr. Czapskiego i p. Dra Wacława Lasockiego, a przez to, że ofiarodawca nie poczynił żadnych zastrzeżeń i zezwolił na wcielenie kollekcyi do istniejącego zbioru według wymagań systemu — chronologicznie przedstawiony obraz drukarstwa w Polsce zyskał na wyrazistości i uwydatnił się doskonale.

Oprócz biblioteki darował p. A. Wolański cały swój zbiór obrazów, wymieniony w rozdziale darów niniejszego sprawozdania a wśród nich trzy ciekawe portrety ruskie z XVII czy początku XVIII w. o silnych wpływach kultury polskiej i portret Stanisława Augusta, prawdopodobnie przez Bacciarellego.

Drugim darem jest kollekcya medali znana numizmatykom, a zebrana przez Piotra Umińskiego, darowana zaś przez wdowę. Kollekcya ta była dla Muzeum Narodowego oddawna bardzo pożądaną, a to w celu uzupełnienia zbioru E. hr. Czapskiego. Dar p. Julii z Janowskich Umińskiej powiększył dział medali tak znakomicie, że Muzeum Narodowe posiada obecnie największą kollekcyę okazów polskiego medalierstwa. Jestto niezawodnie jeden z najcenniejszych darów, jakie Muzeum kiedykolwiek otrzymało.

Wreszcie podnieść należy dar ze wszech miar bardzo sympatyczny. Jestto pierwszy zapis pieniężny. Zmarły w Ameryce ks. Franciszek Jachimiak zapisał testamentem Muzeum Narodowemu kwotę 525 dolarów. t. j. 2567 Koron, nadesłaną Zarządowi Muzeum przez egzekutora testamentu, ks. Pachulskiego.

Dzięki temu zapisowi mógł zarząd Muzeum Narodowego zakupić jeden z najpiękniejszych obrazów „Folwark“ Chełmońskiego, prawdziwą perłę polskiej sztuki.

MUZEUM IMIENIA EMERYKA HR. HUTTEN-CZAPSKIEGO.

Z powodu połączenia ze zbiorem Czapskich tak dużych kollekcyi monet i medali, jak ś. p. Piotra Umińskiego i Aurelego Smolina, powstała po uporządkowaniu dość znaczna ilość dubletów, przenosząca pierwiastkowo cyfrę 1000. Komisya dubletowa, wybrana z pośród członków Komitetu Muzeum Narodowego orzekła w tej sprawie, że właściwie należałoby z każdym poszczególnym ofiarodawcą podobnego zbioru wchodzić w układy w kwestyi dubletowej, ponieważ to jednak z wielu względów jest niemożliwem, wyraziła komisya zdanie, że Zarząd Muzeum utrafi w myśl ofiarodawcy, jeżeli dublety przez niego ofiarowane, a zatem do zbioru już niepotrzebne, wymieni za monety lub medale, których w zbiorze brak i których potrzeba a te nowo nabyte sztuki zapisze jako dar pierwotnego ofiarodawcy dubletów. W myśl tego założenia powiększył się muzealny gabinet numizmatyczny o 480 sztuk monet i medali, nabytych w drodze wymiany dubletów. Wśród nich należy wymienić przedewszystkiem kollekcyę monet greckich i rzymskich Prof. Dra Franciszka Piekosińskiego, złożoną z 300 sztuk, przeważnie tetradrachm greckich z IV i III wieku przed Chrystusem, przy których wymienić należy jeszcze dwie dekadrachmy: syrakuzańską i kartagińską, jako pierwszorzędne rzadkości numizmatyczne. Kollekcyę tą nabyło Muzeum w celach naukowych badań porównawczych, które z powodu nadzwyczajnej piękności monet greckich mogą mieć nie tylko dla numizmatyki znaczenie.

W tym samym celu nabyło Muzeum drogą wymiany dubletów zbiór medali obcych od Namiestnika J. E. Andrzeja hr. Potockiego. Na zbiór ten złożyło się 50 dużych bronzowych monet rzymskich cesarzów i 50 sztuk medali włoskich, francuskich, niemieckich i rosyjskich, wybranych w ten sposób, aby mogły dać przegląd choćby krótki całego medalierstwa europejskiego i stanowić przedmiot porównania ze sztuką polską.

W rzędzie tych medali wyróżniają się prace artystów jak Mattea de Pasti, Andrea Spinelli, W. Dupré, I. Varin, Leberechta etc.

Prócz tych dwóch większych kollekcyi uzyskało Muzeum tą samą drogą szereg monet i medali polskich, z których niektóre są prawdziwą ozdobą gabinetu numizmatycznego. Są to,

Fig. 1. Bacciarelli (?). Portret Stanisława Augusta.

że wymienimy najważniejsze: wykopalisko złotych monet z Gorzowa pod Oświęcimem, będące nadzwyczaj ważnym przyczynkiem i illustracyą epoki celtyckiej w tej części Polski, — medale Łukasza Górki wojewody pozn., Isendorfa z Torunia, Dideroda odbitka czystym stemplem, — dwa złote medale Towarzystwa gospod. w Królestwie Polskiem z 1858 r., — medale: złoty, srebrny i bronzowy, wybite dla p. Władysława Bartynowskiego przez grono jego przyjaciół, — 13 medali i odznak zakładu O. O.

Jezuitów w Tarnopolu i Chyrowie, — nadto szereg medali brakujących dotychczas w zbiorze a bitych na cześć Kościuszki, Mickiewicza, Chopina, Reja, Radziszewskiego i na pamiątkę różnych wystaw i obchodów patryotycznych. Do najważniejszych jednak numizmatów uzyskanych w tym roku należy 6 sztuk polskich mianowicie: *a)* medal złoty Stefana Batorego z 1586 r., *b)* medal koronacyjny Zygmunta III w złocie, *c)* duża 20 dukatowa donatywa gdańska Zygmunta III z 1619 r. bita w złocie, *d)* medal brandenburski na pamiątkę bitwy pod Warszawą 1656 r. złoty, *e)* medal duży złoty Jana III z 1684 r., *f)* medal ślubny Maryi Józefy królewny pol., córki Augusta III z 1747, bity w złocie, nadto kilka dukatów i talarów z XVII w.

Wogóle uzyskano w roku 1906 do zbiorów numizmatycznych 480 monet i medali w zamian za 224 sztuk tychże dubletów pochodzących z daru Dra Aurelego Smolina lub z daru Julii z Janowskich Umińskiej. Wartość amatorska nabytych monet i medali przenosi 10000 koron.

DOM I MUZEUM JANA MATEJKI

poświęcony pamięci jednego artysty, a więc temsamem w rozwoju swym ograniczony, nie uległ w ciągu 1906 roku żadnym większym zmianom. Zadaniem jego jest z wytrwałym pietyzmem i niestygnącym zapałem gromadzić i uzupełniać artystyczną spuściznę po Matejce, oraz wszystko to, co z wielkim malarzem miało lub ma bezpośredni związek. Zadanie napozór łatwe, bynajmniej łatwem w rzeczywistości nie jest. Dzieła Matejki podnoszą się z roku na rok w cenie i są dla instytucyi o zrównoważonym lecz szczupłym budżecie tak dobrze jak niedostępne; co zaś do pamiątek po wielkim człowieku i artyście, to te z natury rzeczy wyczerpują się lub jak listy i korespondencye kryją w rękach rodziny i najbliższych przyjaciół i nie prędko mogą się stać dla ogółu dostępnemi.

Pomimo tych trudności jednak udało się właśnie w roku ubiegłym pozyskać dla zbiorów kilkadziesiąt autografów Mistrza. Rodzina Pp. Jarońskich z Kielc złożyła w darze dla Muzeum dwa listy Matejki z czasów jego pobytu u Gropplerów w Konstantynopolu, a na odezwę zarządu pomieszczoną w dziennikach pospieszył z obywatelską hojnością kolega Matejki prof. Floryan

Cynk i oddał na własność Muzeum 78 autografów Mistrza, między którymi znajduje się 10 obszerniejszych listów. Ten tak szczęśliwy początek usprawiedliwia nadzieję, że zgodnie z zakreślonym programem uda się Dyrekcyi prędzej lub później wydać tom listów Matejki.

Fig. 2. Grassi Józef. Portret p. Skrzyńskiej.

Oprócz wyż wzmiankowanych powiększyły zbiory Muzeum następujące dary: Prof. F. Cynk ofiarował jedwabny oryginalny kaftan turecki; p. Łakociński, dwa dokumenty prawne odnoszące się do rodziny Matejki; p. Kriegerowa, dwie fotografie; Tow. Zachęty szt. p. w Warszawie, fotograwury z obrazu „Rejtan".

Finansowa strona instytucyi przedstawia się równie korzystnie jak w roku zeszłym, wykazuje nawet — acz nieznaczną — nadwyżkę w przewidzianych budżetem dochodach. Złożyły się

na nią obok innych przedewszystkiem opłaty za wejście do Muzeum, które zwiedziło ogółem 3457 osób t. j. o 479 osób więcej, niż w roku 1905. Reszta dochodów: za czynsze z kamienicy, katalogi i druki, szatnię etc. utrzymała się w dotychczasowej swej wysokości tak, że instytucya stoi o własnych siłach.

KONSERWACYA.

Prof. Władysław Pochwalski odnowił w pracowni muzealnej szereg obrazów darowanych przez pana Adama Wolańskiego i piękny portret kobiecy, pendzla Grassiego, zapisany przez ś. p. Jana Zygmunta Zarembę Skrzyńskiego. W 1906 r. oprócz tego, że konserwowano w dalszym ciągu kollekcyę rycin w Muzeum im. Emeryka hr. Hutten Czapskiego, przystąpiono do odczyszczenia wielkiej kollekcyi broni z zapisu ś. p. Sefera Paszy (Kościelskiego). Broń odczyszcza się i utrwala w pracowni muzealnej pod fachowem i bezinteresownem kierownictwem p. Ksawerego Saryusz Zaleskiego. Przy tej sposobności pokazało się, że kollekcya Sefera Paszy przedstawia niezwykłą wartość zarówno pod artystycznym jak i materyalnym względem. Zwłaszcza zbiór kling damasceńskich należy do największych w Europie. Komitet muzealny oceniając rezultat i doniosłość pracy p. Ksawerego Saryusz Zaleskiego, wyraził mu uznanie i podziękowanie. Prace konserwacyjne nad starymi drukami uległy chwilowej przerwie, gdyż zbiory te nagromadzone w Muzeum im. E. Hutten Czapskiego, znajdują się teraz w stadyum porządkowania.

Fig. 3. Malarz nieznany. Portret Mazepiny.

WYDAWNICTWA.

W ciągu r. 1906 wydano: 1) rozumowany Katalog zabytków XVIII w. opracowany przez p. Helenę d'Abancourt 8°, z 8 illustracyami; 2) 7-my nakład pobieżnego katalogu nowożytnych obrazów i rzeźb; 3) szereg kart pocztowych podług dzieł sztuki znajdujących się w Muzeum Narodowem.

ZAKUPNA.

1) Kotsisa: Obrazek olejny przedstawiający góralkę na koniu. 2) Św. Anna Samotrzecia, obraz cechowy z XVI w. 3) Rysunek Piotra Michałowskiego. 4) Ruski ikon przedstawiający „Madonnę z Dzieciątkiem“. 5) Madonna z Dzieciątkiem, olejno na drzewie. 6) Odlewy rzeźb z kościoła P. Maryi w Krakowie (ciąg dalszy). 7) 61 rycin dawnych i współczesnych. 8) 219 fotografij. 9) Zegarek ścienny (mały) firmy krakowskiej Berdau'a z pocz. XIX w. 10) Skóra gdańska wyciskana w ornament barokowy. 11) 3 jupki futrzane i kabat mieszczański. 12) Czepiec dziecięcy z XVIII wieku. 13) Siatkowa robota przetykana złotem (w. XVII); brokat z w. XVI; szereg skrawków tkanin z XVII i XVIII w. pochodzących z Częstochowy. 14) Forma żelazna do wypiekania opłatków z w. XVII. 15) 3 fragmenty kafli. 16) Biust Kościuszki w gipsie. 17) 3 baskiny złotem tkane z XVII w. 18) 3 ornaty i kilka kawałków tkanin.

DARY.

RZEŹBY.

Kapituła Krakowska: fragmenty i odlewy z katedry na Wawelu.

Antoni Madeyski: popiersie Stefana Batorego (płaskorzeźba w marmurze) oraz szachownica z kawałków rozmaitych marmurów.

Majewski: plakietka bronzowa przez C. Makowskiego z portretem ofiarodawcy.

Felicya Modrzejewska: biust Szymona Tatara, przewodnika tatrzańskiego, dłuta ofiarodawczyni.

Adam Wolański: fragment krzyża drewnianego.

OBRAZY.

Stanisława Joteykowa: dwa tonda Witwickiego, olejno na drzewie. Krajobraz zimowy Bieszczada, olejno na płótnie.

Władysław Mickiewicz: Józefa Oleszkiewicza, Madonna z dzieciątkiem, olejno na płótnie.

Z zapisu św. p. Jana Zygmunta Zaremby Skrzyńskiego: Józefa Grassi'ego portret babki testatora, olejno na płótnie. (Fig. 2).

Adam Wolański: portrety ks. Józefa Poniatowskiego i Maryi Grabowskiej. Portret marszałka Mniszcha (XVIII w.). Portret reg. Józefa Stempkowskiego (XVIII w.). Portret Ant. Sobolewskiego, chorążego woł. Portret bisk. łuckiego A. E. Wołtowicza (XVIII w.). Portret nieznajomego (XVII w.). Portret ks. Romana Sanguszki (?) (XVIII w.). Portret wojewodzica podolskiego Jana Świeykowskiego. Holenderski portret niewiadomego. Portret Leonarda Świeykowskiego. Portrety: hetmana Hieronima Lubomirskiego (XVIII w.), hetmana Potockiego (?), kanonika Ancypa z Kamieńca Podolskiego, ks. Radziwiłła Panie Kochanku, Jenerała Morawskiego. Portret nieznanego księcia ruskiego z (XVI w.). Portret Stanisława Augusta. Portrety Mazepiny (Fig. 3), hetmanowej Wyhowskiej i Palejowej. Portret St. Augusta przez Bacciarellego (?) (Fig. 1).

Robert Zachorowski: Głowa starca, olejno na drzewie.

Józef Zajdzikowski: Św. Helena, olejno na drzewie.

RYSUNKI, AKWARELE, MINIATURY.

Olga Boznańska: studyum portretowe, węglem, wykonane przez ofiarodawczynię.

Floryan Cynk: trzy rysunki Jana Matejki.

Stanisława Joteykowa: cztery akwarele S. Fabjańskiego, jedna Wł. Tetmajera, jedna Szymona Buchbindera, jedna Tondosa i 39 rozmaitych innych. Jeden szkic tuszem J. Fałata, jeden W. Kossaka, jeden Wł. Tetmajera i 15 rozmaitych innych. Cztery rysunki Koniuszki, dwa W. Gersona, jeden Merwarta, dwa J. Kossaka, jeden J. Styki, dwa St. Chlebowskiego, trzy A. Kotsisa, jeden H. Siemiradzkiego i 53 rozmaitych innych.

Helena Pawlikowska: chustkę jedwabną z malowidłami Józefa Oleszkiewicza.

Gustaw Pilatti: dwa rysunki Ksawerego Pilatti'ego.

Kazimierz Śliwiński: ryngraf ze śladami malowania.

MIEDZIORYTY, DRZEWORYTY, LITOGRAFIE, CYNKOTYPY, KLISZE.

Ks. Ambroży Federowicz: dwa plany miasta Krakowa z lat 1799 i 1823.

Piottuch-Kublicki: dwie klisze miedziorytnicze.

Ignacy Wolski: siedm litografij, ośm chromotypij, jedna akwaforta, jedna fototypia.

Husnik w Pradze: widok Pragi druk trójbarwny.

Werner z Warszawy: 6 rycin Chodowieckiego.

EXLIBRISY.

Józef Drége: 40 różnych exlibrisów.

August Teodorowicz: exlibris w 3 egzemplarzach.

PRZEMYSŁ ARTYSTYCZNY.

Ks. prałat Dr Józef Bąba: 18 skrawków dawnych tkanin, bursa i nakrycie na kielich.

Ks. St. Nałęcz-Cichocki: krzesło barokowe rzeźbione; pas jedwabny czterostronny polski.

Ludwik Czechowicz: dwa fragmenty kafli z herbem Druckich-Sokolińskich.

Dr Julian Czerkaski: dzwonek srebrny.

Witold Duszyński: zegarek kieszonkowy złoty w stylu rococo, wyrób francuski.

Fr. Erdmann: bronzowa rękojeść sztyletu.

Isenberg: kafle z pieca w stylu empire.

Helena Kajzowa: trzy haftowane kołnierze damskie, jeden tiulowy, dwa batystowe, z pocz. XIX w.

Adolfina Pagaczewska: sześć wzorów z żurnalów mód z pierwszej połowy XIX w.

Dr Przychodzki: brelok srebrny z kameą.

Emilia Pydynkowska: cztery skrawki dawnych tkanin.

Markus Schwarz: dwa skrawki tkanin z XV i XVI wieku. Filiżanka w stylu empire.

St. Till: dziewięć fragmentów kafli starych i wazon fajansowy holenderski.

Wiktor Windyk Wittyg: para pantofelków jedwabnych empire.

Adam Wolański: cztery marki pasów (2 słuckie); krzesło drewniane rzeźbione z roku 1738; fragmenty kafli; blacha try-

bowana, posrebrzana z oprawy książkowej; odznaka myśliwska, strzelców Stan. Augusta; trzy ikony małe z bronzu; butelka i dwa kielichy ze szkła szlifowanego z XVIII i XIX w.

Stan. Zarewicz: ornat, kaptur, bursa haftowana.

MUNDURY, BROŃ, ODZNAKI WOJSKOWE.

Maryan Himner: kula z haubicy.

Józef Marcinkowski: miecz z XVI wieku, znaleziony w rzece.

Z. Rutkowski: pancerz, hełm, naszyjnik, trzy karawasze.

Marya z Grabowskich Stroynowska: order legii honorowej „virtuti militari“.

Adam Wolański: miecz żelazny średniowieczny, dwie odznaki noszone na zbrojach, order napoleoński, order „virtuti militari“.

Stanisław Zarewicz: topór od halabardy.

P. Harajewiczowa z Krakowa: pierścień Lipczyńskiego więźnia stanu z 1846 r.

NUMIZMATYKA I MEDALIERSTWO.

Stanisław Cercha: 2 medale Matki Boskiej.

Ks. M.: 3 monety rzymskie, 5 medali treści religijnej i politycznej, oraz plakietka bronz. trybowana z wizerunkiem Matki Boskiej.

Helena Żukotyńska: medal bronz., pamiątkowy Dudley'a C. Stuarta, bity przez Polaków.

Józef Życieński: bilet skarbowy na 4 złp. z r. 1794.

Edward Nahrybecki: 19 różnych monet drobnych z XVII w. z wykopaliska na Podolu.

Z zapisu śp. Wiktora Biernackiego: 2627 sztuk monet srebrnych i miedzianych z różnych krajów, przeważnie rosyjskie kopiejki z XVII w.

Stanisław Sikora: 4 banknoty tureckie.

Izydor hr. Czosnowski: medal srebrny bity na cześć rodziców ofiarodawcy.

Ludwik Choynowski: 231 różnych monet srebrnych.

Ignacy Wolski: 3 medale pamiątkowe.

Kazimierz Paszkowski: 25 monet srebrnych i miedzianych z XVI — XIX wieku.

S. A. Brykczyński: 1 banknot japoński.

Jan Bandt: 12 monet miedz., 1 medal alum.

Julia Umińska: zbiór św. p. Piotra Umińskiego składający się z 1381 medali, 24 tłoków pieczętnych.

Ferdynand Skupiński: moneta srebrna z XVII wieku.

Wojciech Kowalski: 2 monety srebrne i 1 miedz. z XVII w.

Jerzy Dunin hr. Borkowski: 4 medale bronzowe rodziny hr. Dunin-Borkowskich.

Walery Bagiński: 3 medale pamiątkowe aluminiowe z rozruchów w Królestwie r. 1905.

Dr Bol. Demel: 4 medaliki aluminiowe bite w Warszawie podczas rozruchów 1905 r.

Anna Stublowa: grosz Jana biskupa wrocł. z pocz. XVI w.

Marya z Grabowskich Stroynowska: 1 medal.

Maryan Nowomiejski: 5 alum. medalików, sekty mankietników czyli kozłowitów.

Dr Władysław Łomnicki: 4 monety, 2 medale.

Dr Stanisław Schlachtowski: trojak 1765 Stan. Aug. i fałszywy tymf Aug. III.

Dr Bolesław Demel: 23 medaliki aluminiowe bite w Warszawie w ostatnich dwóch latach, oraz odcisk pieczęci biskupa płockiego, Szembeka.

J. Wł. Fischer: 2 monety złote.

Katarzyna Bojarska: 4 monety.

Adam Wolański: 2 tłoki pieczęci.

W. Wittyg: 80 różnych dokumentów, fascykułów i pieczęci.

Bartynowski Stanisław z Rzeszowa: 9 odbitek pieczęci rządu narodowego 1863 r.

Ks. Stanisław Bartynowski T. J.: medalik M. B. Starowiejskiej.

Kleitz I. z Krakowa: medal srebrny Tow. strzel. w Krakowie.

Wittyg W.: denarek Jagiell. z XIV w., grosz lit. 1547 i trojak kor. 1684, plakietka z wizerunkiem Mikołaja Reya w ramce z bronzu wykonanej i darowanej przez braci Łopieńskich w Warszawie.

Lepszy Leonard: plakietka srebrna zjazdu górn.

Łomnicki Wł.: 10 monetek.

Michał Szkaradek: medalik M. B. Nieust. Pomocy.

Erazm Majewski: Plakietka bronzowa przez C. Makowskiego z portretem ofiarodawcy.

Mieczysław i Mikołaj hr. Reyowie: model gipsowy medalu bitego na uroczystość Reya.

WYKOPALISKA PRZEDHISTORYCZNE.

Z zapisu ś. p. Wiktora Biernackiego: trzy groty żelazne, młot kamienny.

P. Drużbacka: amulet gliniany.

Hr. Ścibor Marchocki: amfora i łzawnica wykopane nad Dniestrem.

Wacław Matacz: naramiennik bronzowy.

Stanisław Zarewicz: toporek kamienny.

Helena Żukotyńska: naramiennik bronzowy.

DOKUMENTY, LISTY I RĘKOPISY.

Floryan Cynk: 45 listów Jana Matejki, oraz 28 biletów i karteluszów.

Stefan Czaplicki: dwa dokumenty wojskowe polskie z r. 1813.

J. E. Witold Hausner: list Jana Matejki.

Stefania Jarońska: dwa listy Jana Matejki.

Helena Komornicka: Notatki historyczne z r. 1792 Stanisława Komornickiego.

Dr Władysław Łomnicki: autograf Ks. Marka.

Antoni Ostromęcki: dyplom doktorski z r. 1826.

Julia Umińska: 43 dokumenty.

Helena z Cerchów Wastkowska: dokument papierowy z r. 1715.

Ignacy Wolski: siedm autografów polskich.

KSIĄŻKI I BROSZURY.

Dr Klemens Bąkowski: „Dziennikarstwo krakowskie do roku 1848“.

Dr Adam Bogusz: „Wieś Moderówka“.

Michał Brensztejn: „Druki Litewskie“.

Zygmunt Gloger: swoje prace: „Pieśni dawne“ r. 1905. — „Czy lud polski jeszcze śpiewa“ 1905. — „Kwestya litewska w sprawie polskiej“ 1905. — „Śpiewnik historyczny z wieku XIX“.

Helena Komornicka: Kalendarzyk krakowski z r. 1812.

Dr F. Kopera: Ks. Dr T. Trzcińskiego: „Ozdoby architektoniczne w kościółku gnieźnieńskim św. Jana“.

Roman Kwiatkowski: 1) Skotta: „Pan dwóchset wysep“; 2) „Jeruzalem wyzwolona“ Tassa, w przekładzie P. Kochanow-

skiego; 3) „Zbiór pamiętników historycznych w dawnej Polsce z r. 1833“.

Dr Juliusz Leo: „Vijvoj miniaturního malířství českého za doby králů rodu Jagellonského“, Dr Karola Chytila 1896 in folio.

Dr Władysław Łomnicki: Ks. Wład. Łubieńskiego: „Świat we wszystkich swoich częściach z r. 1740“.

Antoni Madeyski: „Gallerie d'arte moderna, Roma“ 8 zesz.

Eugenia z Kuczkowskich Mikucka: 1) A. M. Trotza: „Słownik niem.-polsko-franc.“; 2) Kodeks Napoleona z roku. 1811; 3) K. L. Szyrmy: „Anglia i Szkocya“; 4) Montesquieu: „Listy perskie“, tom II; 5) „Extrait du livre de l'esprit des loix 1753“; 6) Les causes du bonheur public 1774; 7) Le droit public de l'Europe, 1773.

Muzeum dla sztuki i przemysłu w Wiedniu: Katalog wystawy urzędowej z r. 1905/6 w Wiedniu.

Ks. Jan Pawelski: 3 zeszyty „Przeglądu Polskiego“.

Roman Rieger: Nr. 285 czasopisma „Stamboul“ wychodz. w Konstantynopolu.

Ks. Jan Sygański: 1) Monografia obrazu M. Boskiej w kościele OO. Jezuitów we Lwowie; 2) Album kość. OO. Jezuitów we Lwowie.

Ksawery Saryusz Zaleski: drobne druki odbite z „Wissenschaftliche Mitteilungen aus Bosnien u. der Herzegowina“.

A. m. kir. vallás-es közoktetásüggi ministertöl: Zágoni Mikes Kelemen Törökországi levelei.

FOTOGRAFIE.

Ks. prałat Dr Józef Bąba: dwie fotografie.

Leon Biberstein-Białkowski: dwie fotografie.

Hr. Ksawery Branicki: jedna fotografia.

Jan Czernecki: dziesięć fotografij.

Izydor hr. Czosnowski: dwie fotografie z portretów Jana III i Maryi Kazimiery.

Ks. Ambroży Federowicz: sześć fotografij z płaskorzeźb Teofila Lenartowicza.

Antoni Madeyski: dwie fotografie.

Ks. M.: fotografie z małego tryptyku romańskiego.

Prof. Jan Pęckowski: jedna fotografia.

Władysław Pochwalski: dwie fotografie Ferd. Trentowskiego.

W. Radwański: 115 fotografij warowni i miast polskich, oraz 21 objaśnień drukowanych, wszystko w passepartout.

P. Rychlewiczowa z Puttkamerów: siedm fotografij z rękopisów i pamiątek po Adamie Mickiewiczu.

Słupski: jedenaście fotografij.

Kazimierz Stefański: Siedmnaście fotografij z zabytków Sulejowskich.

Jan Szwański: jedna fotografia.

Adam Wolański: dziesięć fotografij z pamiątek podolskich.

Ignacy Wolski: jedna fotografia.

Dr Władysław Zahorski: trzy fotografie z dokumentów.

PAMIĄTKI.

Dr Karol Estreicher: Wieniec srebrny jubileuszowy Jana Zacharyasiewicza.

Harajewiczowa z Krakowa: pierścień rogowy roboty więźnia stanu z r. 1846.

Marya z Grabowskich Stroynowska: luneta astronomiczna, podobno króla Stan. Augusta.

Adam Wolański: puszka drewniana na tytoń, toczona przez Kościuszkę w więzieniu.

ETNOGRAFIA.

Cecylia Baranowska: pas ręcznie tkany (krajka).

Leona Bierkowska: dwie lalki w strojach włościańskich.

Ks. A. Brykczyński: dwanaście arkuszy z wzorami do haftów ludowych.

Jadwiga Chrząstowska: ręcznik z haftem ludowym z gub. kowieńskiej.

Floryan Cynk: hałat wschodni z Konstantynopola.

Ks. Józef Kaczmarski: gorset góralski.

Helena Komornicka: kostyum włościański z Galicyi wschod.

Roman Kwiatkowski: zegar ścienny perpendykułowy.

N. N.: spodnie góralskie i pas.

Konstanty Podhorski: 79 różnych części odzieży Czukczów, wyłącznie futrzane.

P. Tylicki: ul rzeźbiony z drzewa w kształcie żyda.

Jan Urbański: dwie lalki w strojach wiejskich.

Stanisław Zarewicz: drewniana forma do wypiekania pierników.

VARIA.

Rodzina Bierkowskich: biała kamizelka jedwabna ślubna z r. 1854.

Leonard Lepszy: ważka kieszonkowa na dukaty z w. XVII.

LAPIDARYUM.

August Porębski: zwornik z piaskowca ze śladami herbu, oraz drzwi drewniane grubą blachą żelazną okute.

Dyr. Zygmunt Hendel: 2 fragmenty kamienne i 1 z marmuru ze śladami herbu.

Dr Tomkowicz: fragmenty rzeźbione z kościoła OO. Franciszkanów w Krakowie oraz płyta grobowcowa z XVII wieku z piaskowca (silnie uszkodzone), 2 fragmenty z kościoła św. Katarzyny w Krakowie.

Współwłaściciele domu p. Nr. 10 w Rynku głównym za pośrednictwem p. Isenberga: fragmenty odrzwi kamiennych i obramienia okienne.

Manne Szymon za pośrednictwem p. Torbego: odrzwia kamienne i łuk kamienny z nad bramy głównej.

Dwie kule kamienne znalezione pod Wawelem podczas zakładania kanalizacyi: dar anonima.

PRACE NAUKOWE.

Urzędnicy Muzeum Narodowego brali w roku 1906 udział w ruchu naukowym i ogłosili następujące prace:

Dr Feliks Kopera: *O kościołach na Wawelu.* „Rocznik krakowski“. Tom VIII.

Tenże wraz z Z. Hendlem: *Resztki murów romańskich.* „Rocznik krakowski“. Tom IX.

Tenże wraz z Z. Hendlem: *Kościół św. Idziego w Krakowie.* „Biblioteka krakowska“ Nr. 29.

Tenże: *Wit Stwosz.* „Polskie Muzeum“. Zeszyt II.

Tenże: *O drzeworytach XV i XVI wieku.* „Polskie Muzeum.“ Zeszyt IV.

Tenże: *O rzeźbach naszych gotyckich budynków XIV wieku.* „Polskie Muzeum“. Zeszyt VI.

Tenże: *O malarstwie bizantyńskiem w Polsce.* „Polskie Muzeum“. Zeszyt VIII.

Tenże: *Znaki drukarń polskich z XV i XVI wieku.* „Polskie Muzeum“. Zeszyt VIII.

Nadto wydawał wspólnie z kustoszem p. Julianem Pagaczewskim „Polskie Muzeum“ i redagował „Wiadomości numizmatyczno-archeologiczne.

Julian Pagaczewski: *Fragmenty murów romańskich w kościele Św. Mikołaja w Krakowie.* Sprawozdania komisyi hist. sztuki Akad. Um.

Tenże: *Jan z Kulmbachu.* „Polskie Muzeum“. Zeszyt I.

Tenże: *Szymon Czechowicz.* „Polskie Muzeum“. Z. III.

Tenże: *Thorwaldsen.* „Polskie Muzeum“. Zeszyt V.

Tenże: *Miniatury w Polsce.* „Polskie Muzeum“. Z. VII.

Maryan Gumowski: *Wykopalisko Ciechanowskie monet polskich z XI w.* „Wiadomości numizmat.-archeol. Nr. 64.

Tenże: *Wykopalisko monet w Goślinie z XI w.* „Wiadomości num.-archeol. Nr. 65.

Tenże: *Medale Jagiellonów.* Nakładem „Herolda“. Druk Anczyca, z 30 tablicami światłodr.

Tenże: *Bemerkungen zu Danenbergs letztem Wort.* w „Berliner Münzblätter. Nr. 57, 59, 60.

FREKWENCYA MUZEUM NARODOWEGO.

Statystyka przedstawia się jak następuje:

W styczniu . .	w dnie powszednie	536	w święta	979	osób
„ lutym . . .	„ „	326	„	991	„
„ marcu . . .	„ „	389	„	931	„
„ kwietniu . .	„ „	672	„	1394	„
„ maju . . .	„ „	1501	„	1925	„
„ czerwcu . .	w dnie powszednie	2039	„	4531	„
„ lipcu . . .	„ „	1866	„	2230	„
„ sierpniu . .	„ „	2076	„	2858	„
„ wrześniu . .	„ „	1295	„	3009	„
„ październiku	„ „	865	„	1890	„
„ listopadzie .	„ „	388	„	1510	„
„ grudniu . .	„ „	376	„	453	„

Ogółem w dni powszednie 12329, w święta 22701 osób.

Muzeum Narodowe w Sukiennicach zwiedziło więc w roku 1906 osób 35030 a zatem frekwencya w stosunku do roku 1905 zwiększyła się o 6783 osób.

W instytucyach połączonych z Muzeum Narodowem, frekwencya przedstawia się jak następuje:

Muzeum im. Em. hr. Czapskiego zwiedziło w roku 1906 osób 1852.

Dom im. J. Matejki zwiedziło w 1906 roku 3457 osób, a więc o 457 więcej niż w roku 1905.

Wieżę maryacką będącą również pod zarządem Muzeum Narod., zwiedziło w 1906 r. 1.281 osób, czyli o 340 osób więcej niż w 1905 r.

Barbakan otwarty tylko w porze letniej od 1 maja do 15 października zwiedziło 576 osób, a więc w stosunku do roku 1905, o 179 osób więcej.

Ogólna frekwencya we wszystkich instytucyach wynosi 42196 osób, czyli, że w porównaniu z rokiem 1905 liczba zwiedzających wzrosła o 7662 osób.

Statystyka ta opiera się na sprzedanych biletach wstępu.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKOWE FUNDUSZU MUZEUM NARODOWEGO I MUZEUM IM. E. CZAPSKIEGO ZA ROK 1906.

DOCHODY.

Subwencya krajowa	10000 K	—	h.
„ państwowa	6000 „	—	„
IV rata nadzwyczajnej subwencyi krajowej z 30000 Kor.	6000 „	—	„
III rata nadzwyczajnej subwencyi państwowej 10.000 K.	2500 „	—	„
Dochód z biletów wstępu	16391 „	90	„
„ z garderoby	681 „	90	„
„ z sprzedaży katalogów, kart	1710 „	60	„
„ z darów	103 „	98	„
Zapis ks. Jachimiaka na cele Muzeum Narodowego	2567 „	91	„
Dotacya funduszu miejskiego wartości czynszu za lokal	30000 „	—	„
Dotacya fund. miejskiego w gotówce	5466 „	95	„
Razem .	81423 K	24	h.

ROZCHODY.

WYDATKI ZWYCZAJNE:

Płaca dyrektora	4000 K	—	h.
„ kustosza	2000 „	—	„
„ adjunkta	1600 „	—	„
„ dyetaryusza	994 „	30	„
„ odźwiernego	960 „	—	„
„ dwóch pachołków à K. 800 .	1600 „	—	„
„ stróża domu Czapskich . . .	675 „	—	„
„ palacza	739 „	30	„
„ robotnika	894 „	64	„
Umundurowanie całej służby . . .	703 „	20	„
Straż w Muzeum Narodowem i Muzeum Czapskich	1550 „	80	„
Funduszowi miejskiemu, zwrot za lokal	30000 „	—	„
Opał w Sukiennicach	2279 „	57	„
Do przeniesienia . . .	47996 K	81	h.

Z przeniesienia . . .	47996 K 81 h.	
Zakupno dzieł sztuki	1729 „ 68 „	
Konserwacya dzieł sztuki	1907 „ 99 „	
Asekuracya	313 „ 50 „	
Biblioteka, utrzymanie i uporządkow.	2219 „ 61 „	
Porto i transport	541 „ 42 „	
Wydatki kancelaryjne	636 „ 87 „	
„ gospodarcze	3751 „ 09 „	
Dwa telefony i dzwonki alarmowe .	169 „ 48 „	
Pracownia fotograficzna i fotografie .	1059 „ 66 „	
Wynagrodzenie służby za nadz. roboty	315 „ — „	
Wynagrodzenie sprzedającego bilety .	800 „ 89 „	
Druk katalogów i kart pocztowych .	2982 „ 72 „	
Urządzenie stałej wystawy graficznej .	97 „ 60 „	
Podróże w celach pozyskania zabytków	1343 „ 43 „	
Oświetlenie elektryczne	221 „ 35 „	
Relutum roczne na obuwie	48 „ — „	
Drowi Lasockiemu 7% od 3.000 kor.	270 „ 51 „	
Opłata za wentylacyę elektryczną . .	91 „ 18 „	
Utrzymanie budynku E. hr. Czapskiego	825 „ 70 „	67322 K 49 h.

WYDATKI NADZWYCZAJNE:

Sporządzenie inwentarza Muzeum Nar.	1125 K — h.	
Przerobienie inwentarza Muzeum Czapskich . . . . . . , ...	1616 „ 60 „	
Urządzenie pracowni publicznej . .	953 „ 80 „	
Szafy i gabloty	1954 „ 40 „	
Urządzenie wystaw czasowych . . .	1329 „ — „	
Ogród i lapidaryum	1229 „ 73 „	
Katalog pieczęci miast polskich . .	1028 „ 71 „	
Teki i oprawa rysunków i rycin . .	902 „ 60 „	
Urządzenie biblioteki Dra Lasockiego.	505 „ 40 „	
Aparat pożarny w Muzeum Narod. .	400 „ — „	
Roboty nadzwycz. w rondlu bramy floryańskiej	87 „ 60 „	
Urządzenie światła elektrycznego I rata	400 „ — „	
Za Chełmońskiego obraz I-sza rata z 5.000 frank.	2567 „ 91 „	14100 K 75 h.
Razem		81423 K 24 h.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKOWE FUNDUSZU DOMU IM. JANA MATEJKI ZA ROK 1906.

DOCHODY.

Subwencya krajowa	1000	kor.	—	hal.
„ m. Lwowa	200	„	—	„
Dochód za bilety wstępu	1674	„	10	„
„ z katalogów i druków	493	„	90	„
„ z garderoby	104	„	70	„
„ z darów	136	„	19	„
„ z czynszów	2584	„	—	„
Dotacya funduszu miejskiego	1169	„	77	„
Razem . . .	7362	kor.	66	hal.

ROZCHODY.

Płaca kustosza	960	kor.	—	hal.
„ odźwiernego	600	„	—	„
Straż pilnująca zbiorów	672	„	—	„
Asekuracya	64	„	76	„
Utrzymanie porządku i wydatki gospodarcze	965	„	42	„
Telefon	50	„	—	„
Kancelarya	26	„	—	„
Katalogi i druki	400	„	—	„
Procenta od długów i podatki	2947	„	99	„
Naprawy	256	„	49	„
Nabytki i urządzenia	270	„	—	„
Wentylacya klatki schodowej	100	„	—	„
Przebudowa kuchni na III piętrze	50	„	—	„
Razem . . .	7362	kor.	66	hal.

Sprawozdanie niniejsze przyjął Komitet Muzeum Narodowego do wiadomości na posiedzeniu w dniu 14 czerwca 1907 r.

Dr Feliks Kopera,
Dyrektor Muzeum Narodowego.

DRUKARNIA
„CZASU”